

Türkiye'nin Sağlık Potansiyeli

Mehmet ATASEVER
Kamu İhale Kurumu
Kurul Üyesi

15.05.2018

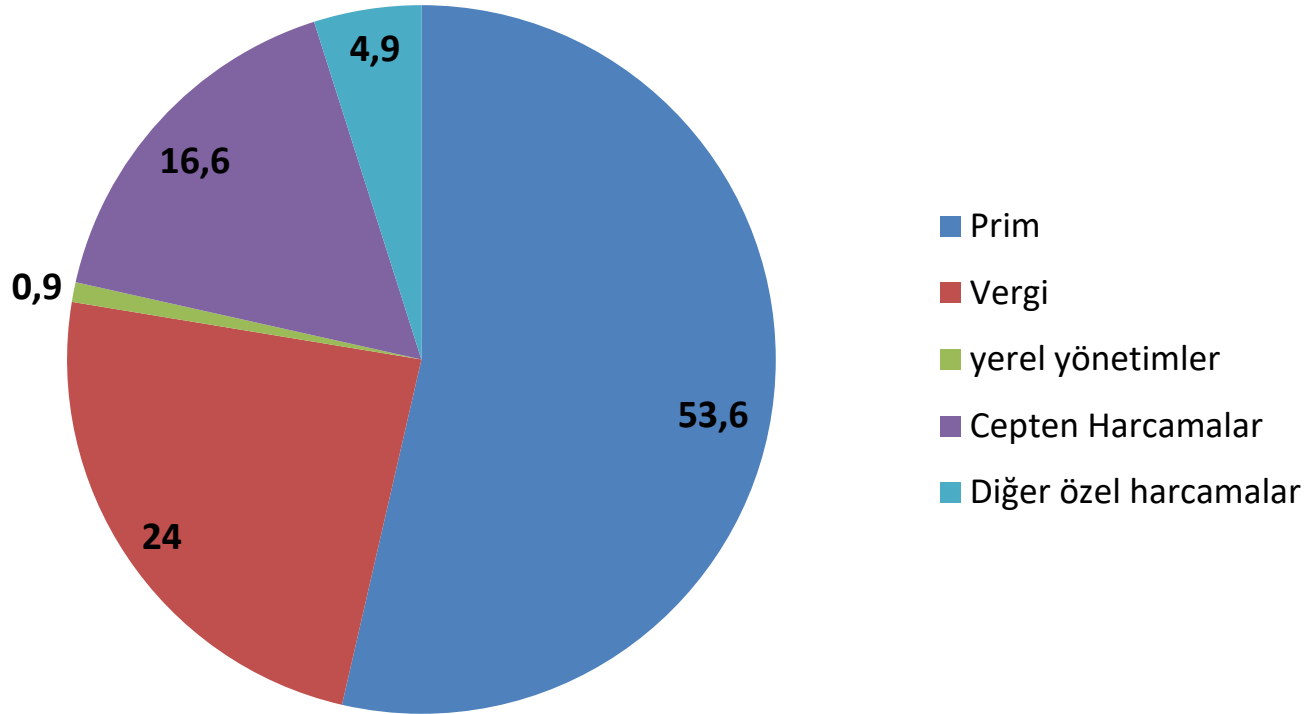
Türkiye’de Sağlık Potansiyeli

Türkiye’de Sağlık Hizmetlerinin Finansman Yapısı

- Türkiye’de sağlık sisteminin finansman yapısı karma özellik göstermektedir.
- Bir taraftan belirli bir kesim için sağlık sigortacılığı (Bismark Modeli) uygulanırken diğer taraftan kamu yardımı (Beveridge Modeli) modeli uygulanmakta ve sistemin finansmanında özel harcamalar da pay almaktadır.
- Bu finansmanların yanında Türkiye’de düşük ölçekte olsa da özel sağlık sigortacılığı, sigorta sandıkları, vakıf üniversiteleri gibi kaynaklar ve hane halkının sağlık harcamaları (cepten harcamalar) olmak üzere özel sektör sağlık harcaması kullanılmaktadır.

Türkiye’de Sağlık Potansiyeli

Grafik 1. 2016 Yılı Türkiye’de Sağlık Hizmetlerinin Finansman Yapısı

Türkiye’de Sağlık Potansiyeli

Tablo 1. Türkiye Sağlık Harcamaları, 2002- 2016, USD, SGP USD, TL, (Milyon), Türkiye

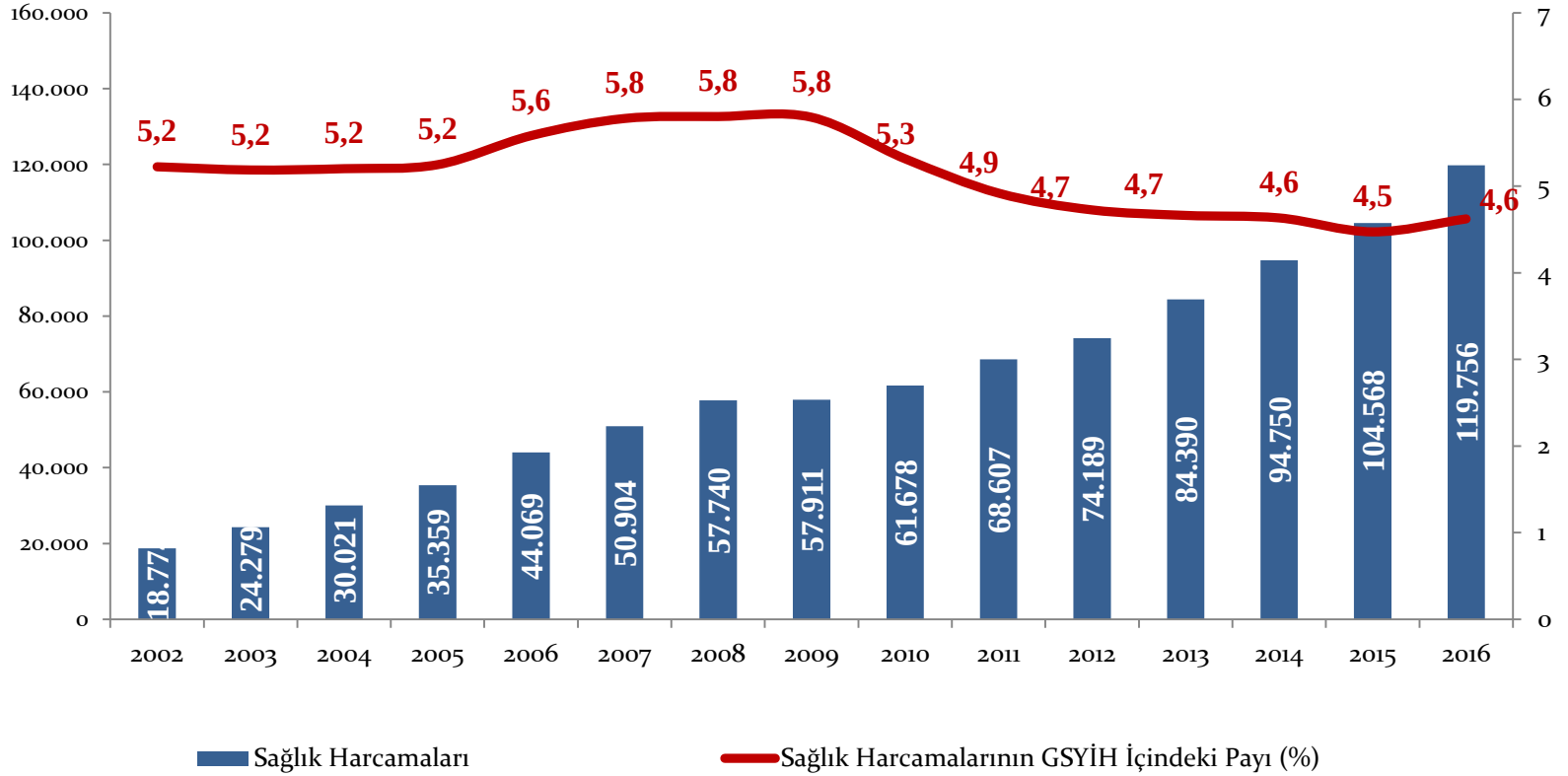
Yıllar	Tutar	Tutar (2016 Yılı Fiyatlarıyla)	Tutar (USD)	Tutar (SGP USD)
2002	18.774	66.051	12.467	31.753
2003	24.279	68.186	16.261	32.925
2004	30.021	77.636	21.107	37.889
2005	35.359	84.527	26.372	42.367
2006	44.069	96.123	30.793	52.326
2007	50.904	102.094	39.112	59.714
2008	57.740	104.852	44.659	65.616
2009	57.911	98.976	37.434	64.095
2010	61.678	97.096	41.108	67.142
2011	68.607	101.440	41.082	71.009
2012	74.189	100.735	41.377	72.744
2013	84.390	106.599	47.066	78.848
2014	94.750	109.950	43.304	82.506
2015	104.568	112.698	38.444	84.224
2016	119.756	119.756	39.638	89.114
2002-2016 Artış (%)	538%	81%	218%	181%

Kaynak: TÜİK

Son 15 yılda Türkiye’de sağlık harcamaları reel olarak %81 artmıştır.

Türkiye’de Sağlık Potansiyeli

Grafik 2. Sağlık Harcamalarının GSYİH İçindeki Payı, (%), 2002-2016, Türkiye

Kaynak: TÜİK

2002-2016 yıllarındaki sağlık hizmetlerinde sağlanan gelişmelere rağmen sağlık harcamalarının GSYH içindeki payı %5,2 ‘den %4,6’ya düşmüştür.

Türkiye’de Sağlık Potansiyeli

Grafik 3. Kamu Sağlık Harcamalarının Sağlık Harcamaları İçindeki Payı, (2002-2016), (%)

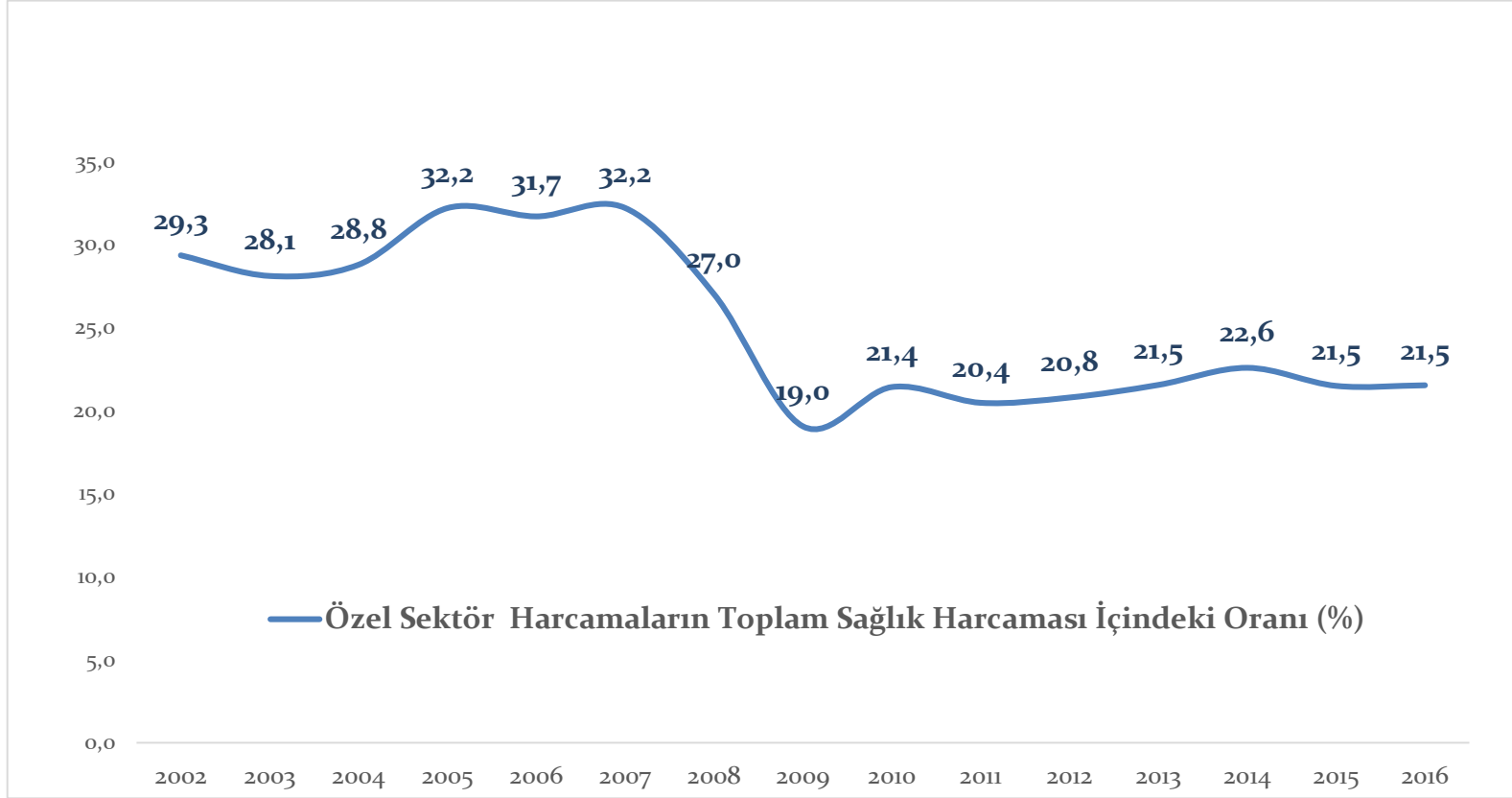

Kaynak: TÜİK

Kamu sağlık harcamalarının toplam sağlık harcaması içindeki payı 2002 yılında %70,7 iken 2016 yılında %78,5'e yükselmiştir.

Türkiye’de Sağlık Potansiyeli

Grafik 4. Özel Sağlık Harcamalarının Sağlık Harcamaları İçindeki Payı, (2002-2016), (%), Türkiye

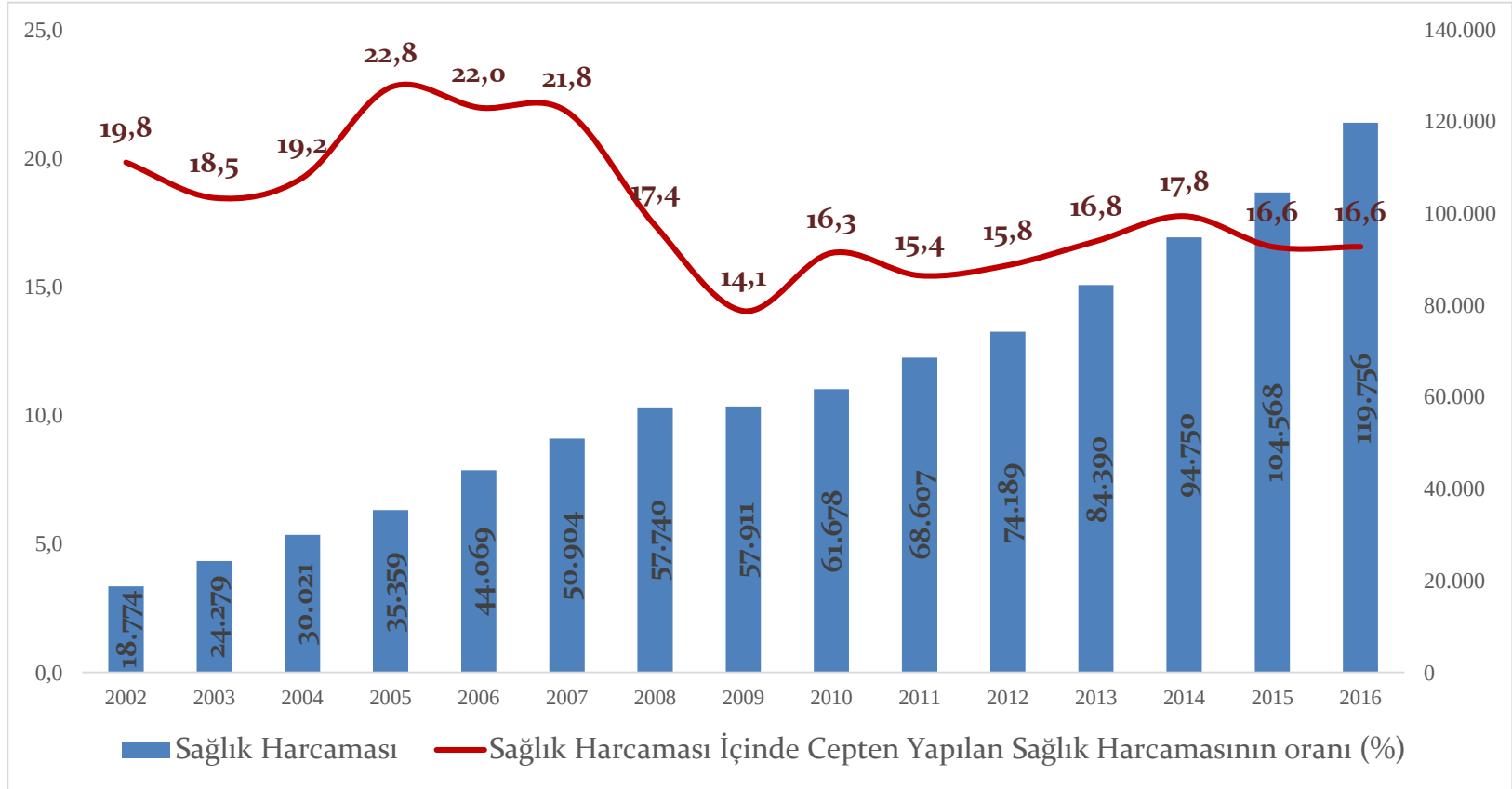

Kaynak: TÜİK

Özel sektör sağlık harcamalarının toplam sağlık harcaması içindeki payı 2002 yılında %29,3 iken 2016 yılında %21,5'e gerilemiştir.

Türkiye’de Sağlık Potansiyeli

Grafik 5. Cepten Yapılan Sağlık Harcamasının Sağlık Harcaması İçindeki Payı, (%), Milyon TL, 2002-2016, Türkiye

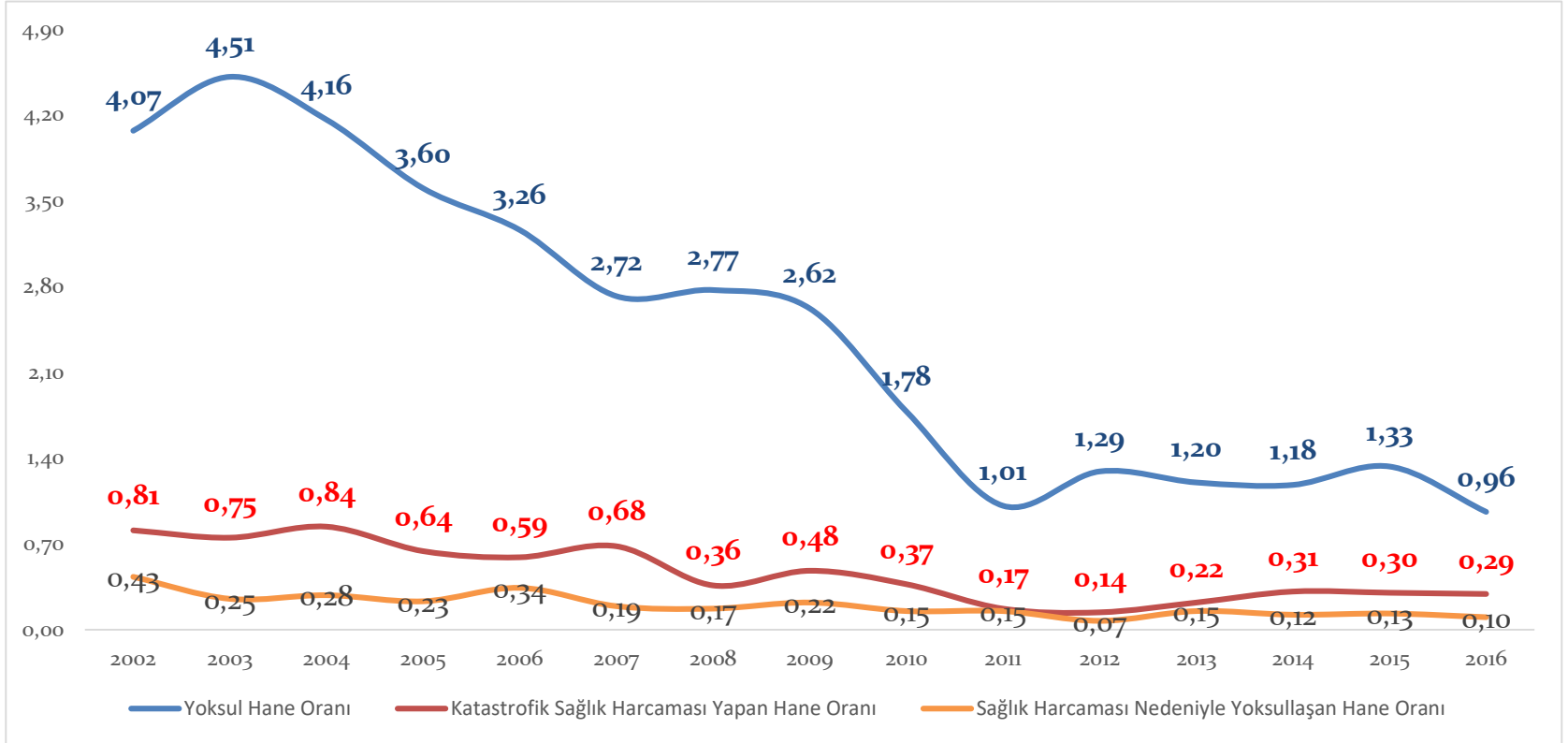

Kaynak: TÜİK

Toplam Sağlık Harcaması içinde cepten yapılan sağlık harcaması yıllar itibarıyla azalış göstermiştir. 2002 yılında %19,8 iken 2016 yılında %16,6'ya gerilemiştir

Türkiye’de Sağlık Potansiyeli

Grafik 6. Katastrofik Sağlık Harcamaları, 2002-2016, Türkiye

Kaynak: TÜİK

2002 yılında katastrofik sağlık harcaması yapan hane oranı %0,81; katastrofik sağlık harcaması nedeniyle yoksullaşan hane oranı ise %0,43 olarak bulunmuştur. 2016 yılında; katastrofik sağlık harcaması yapan hane oranı %0,29’a, katastrofik sağlık harcaması nedeniyle yoksullaşan hane oranı ise %0,10’a düşmüştür.

Türkiye’de Sağlık Potansiyeli

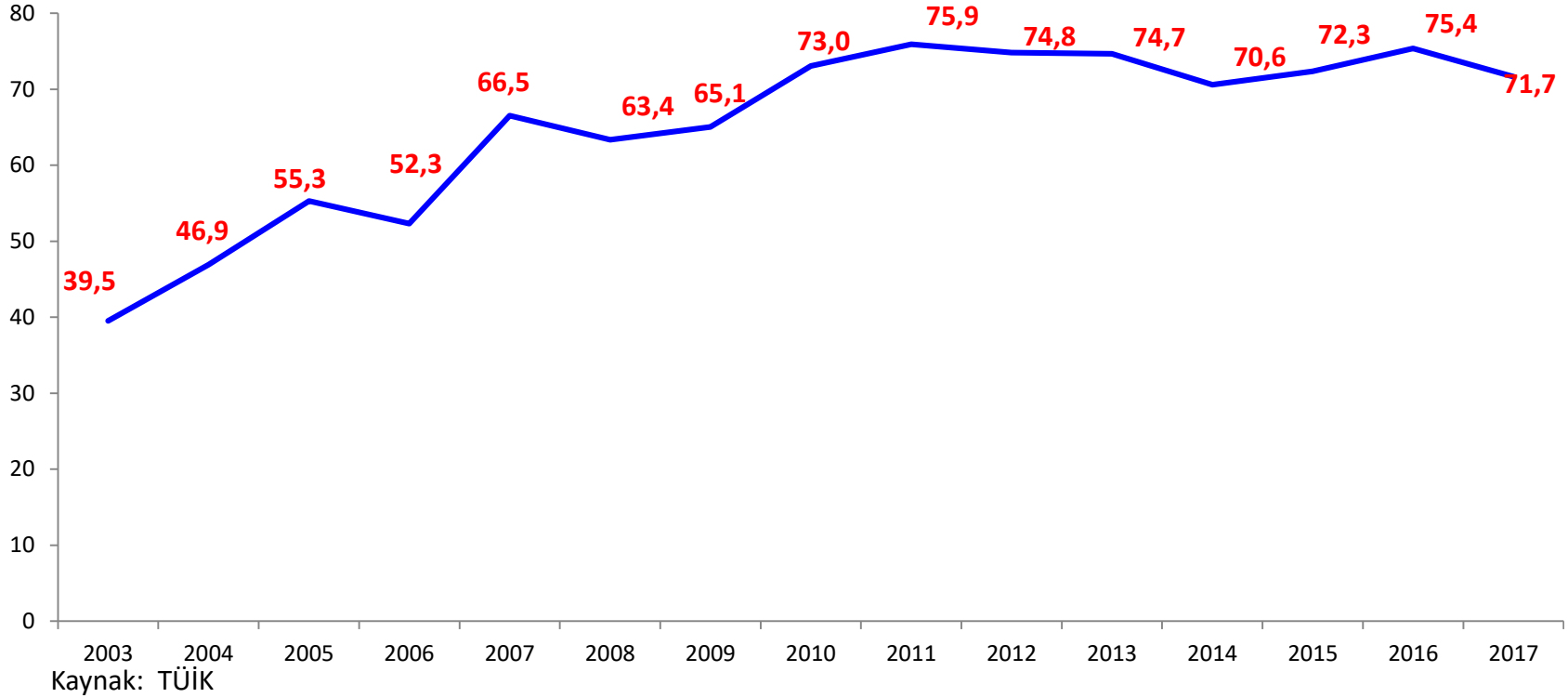
Türkiye Sağlık Göstergeleri

Tablo 2. Sağlık Göstergeleri	2002	2016
Doğumda Beklenen Yaşam Süresi	72,5	78
Bebek Ölüm Hızı (bin canlı doğumda)	31,5	9,7
Beş Yaş Altı Ölüm Hızı (bin canlı doğumda)	40,0	11,9
Anne Ölüm Oranı (yüz bin canlı doğumda)	64,0	14,7
Cepten Yapılan Sağlık Harcamasının Toplam Sağlık Harcamasına Oranı (%)	19,8	16,6
Katastrofik Sağlık Harcaması Yapan Hane Oranı (%)	0,81	0,29
Sağlık Hizmetlerinden Genel Memnuniyet Düzeyi (%)	39,5*	71,7 (2017)
10 Bin Kişiye Düşen Yatak Sayısı	24,8	27,3
100 Bin Kişiye Düşen Hekim Sayısı	138	181
100 Bin Kişiye Düşen Ebe - Hemşire Sayısı	171	257
Hekim Başına Düşen Ebe - Hemşire Sayısı	2,44	1,42

Kaynak: Sağlık İstatistik Yıllıkları

Türkiye’de Sağlık Potansiyeli

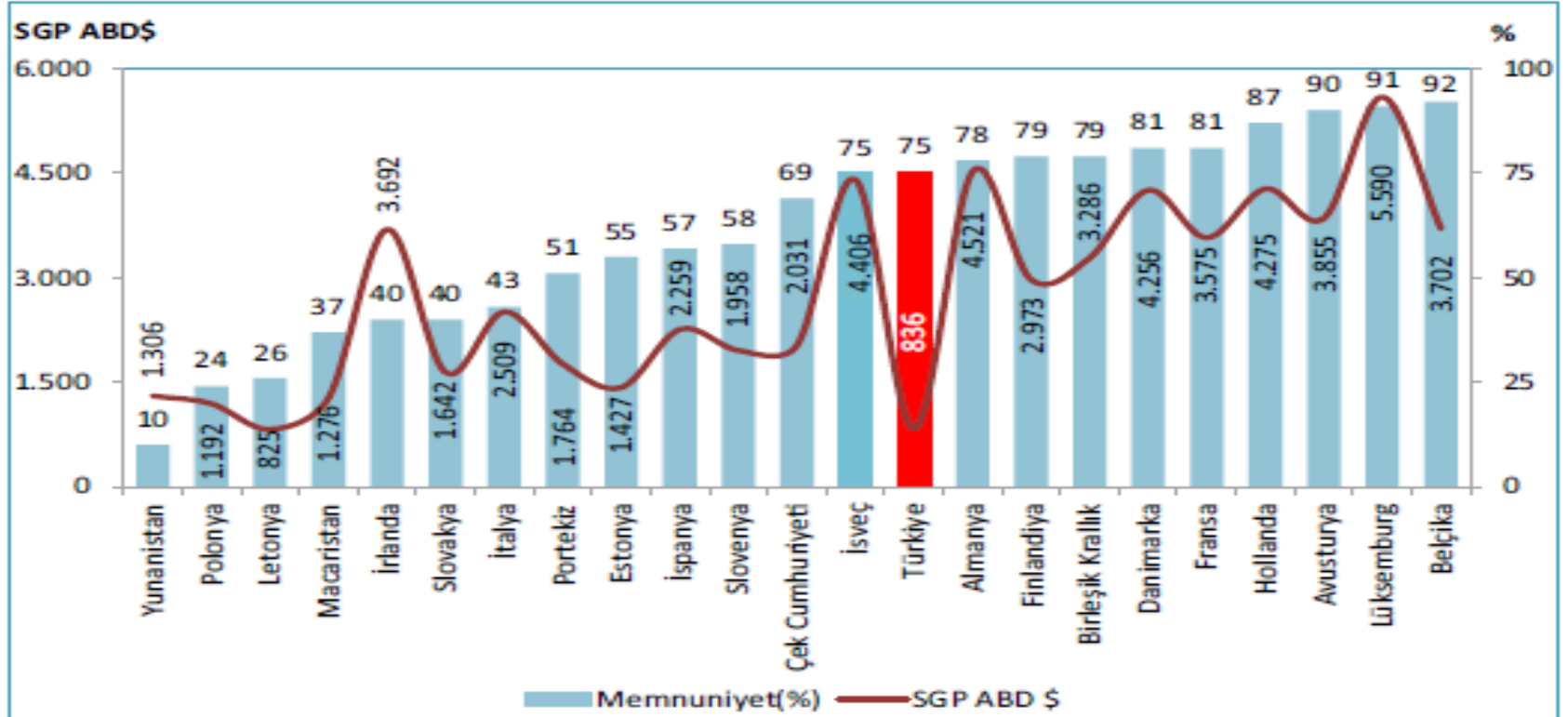
Grafik 7. Yıllar İtibariyle Sağlık Hizmetlerinden Memnuniyet, (2003- 2017), Türkiye

2003 yılında % 39,5 olan Türkiye’de sağlık hizmetlerinden memnuniyet oranı 2016 yılında % 75,4’e yükselmiştir.

Türkiye’de Sağlık Potansiyeli

Grafik 8. Sağlık Hizmetlerinden Memnuniyet (%) 2014 ve Kişi Başı Kamu Cari Sağlık Harcaması, (SGP ABD \$), 2015

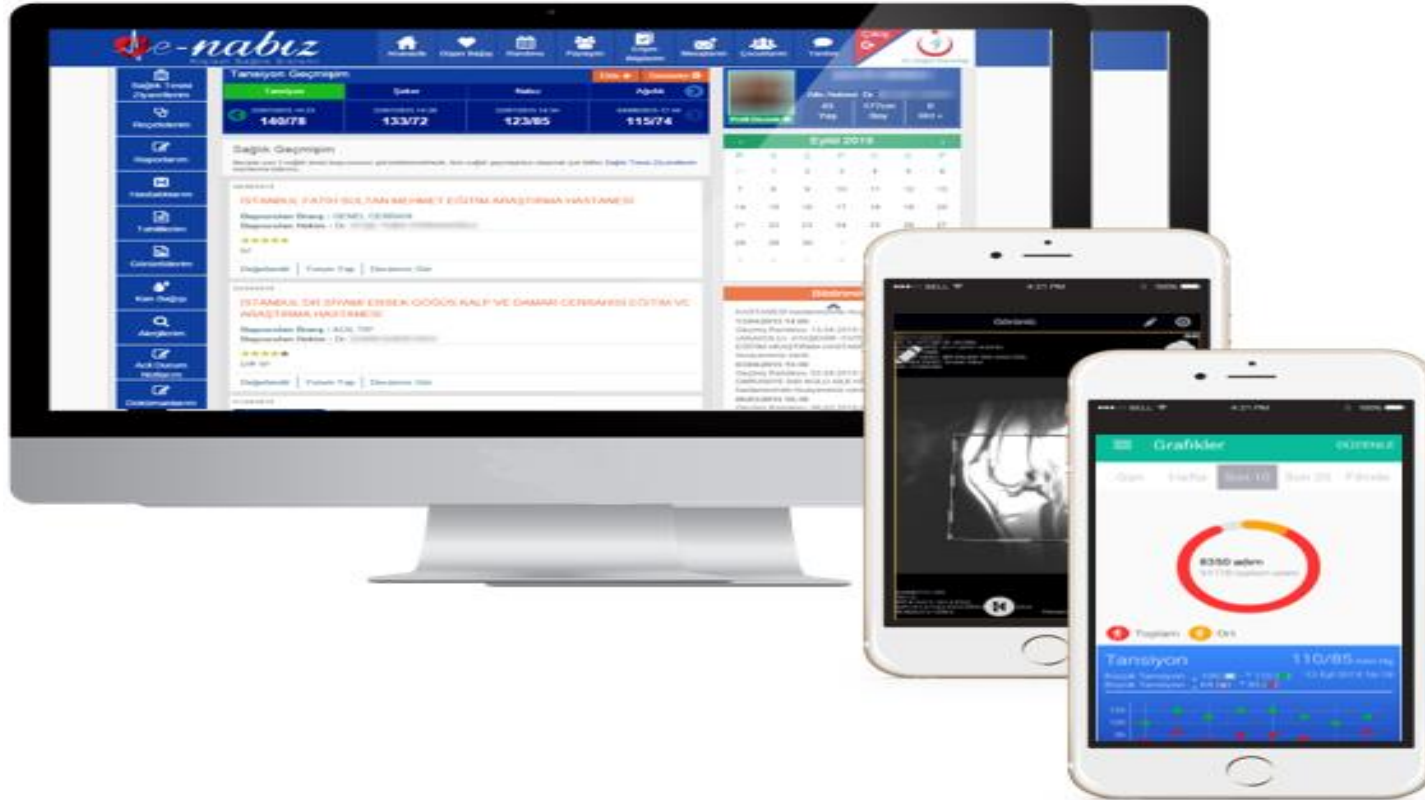

Kaynak: Sağlık Bakanlığı Sağlık İstatistikleri Yıllığı

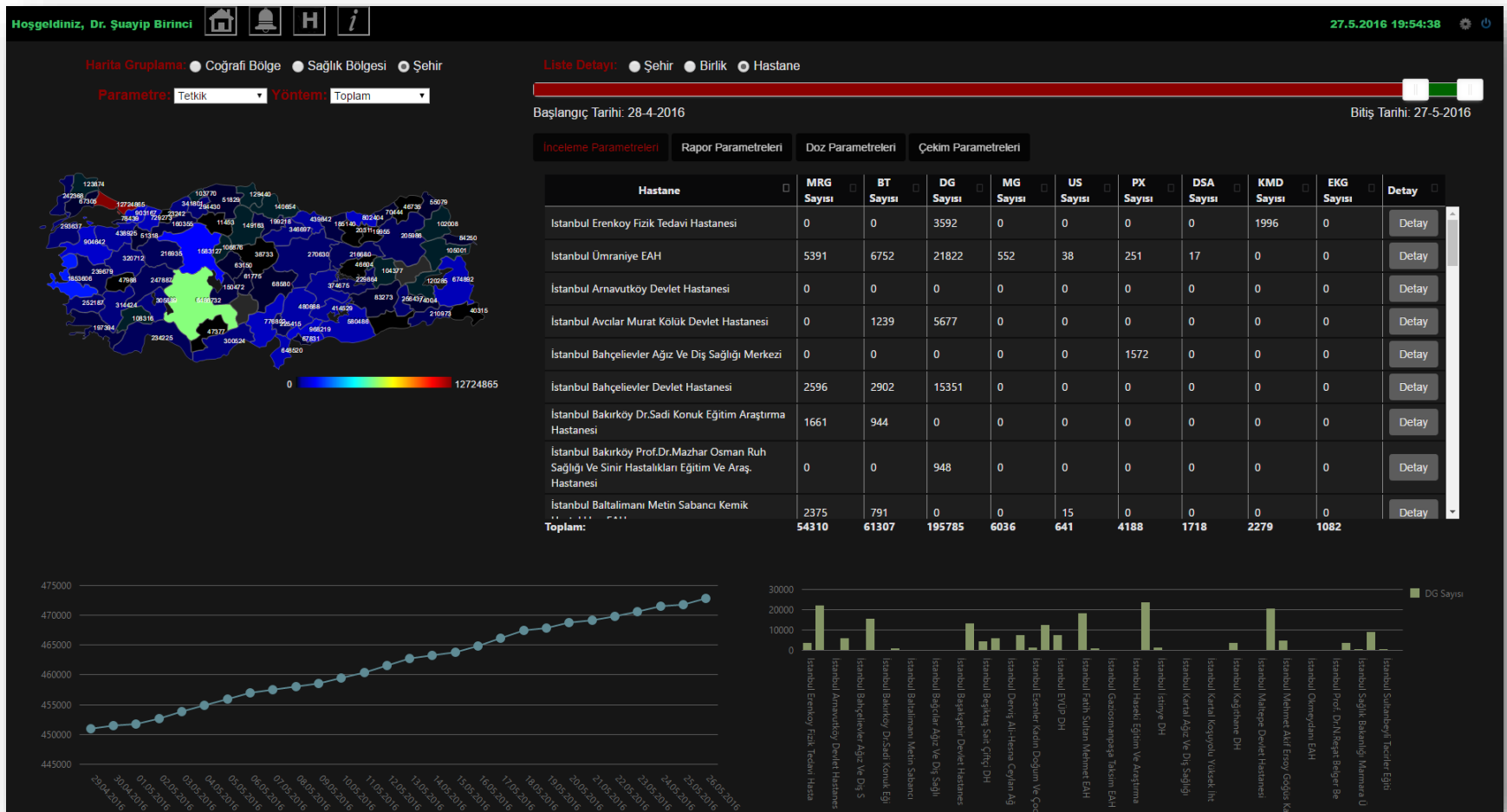
Türkiye 2016 yılında 836 dolar kişi başı kamu sağlık harcaması (SGP\$) yaparken sağlık hizmetlerinden memnuniyet oranı %75’dir. Oysaki bizim ile aynı memnuniyet oranına sahip İsveç bizim 4 katımızdan fazla para (4.406 SGP\$) harcamaktadır.

Türkiye’de Sağlık Potansiyeli

Sağlığın Geleceği; e-Nabız (Kişisel Sağlık Sistemi)

Sağlığın Geleceği ; Teletıp/Teleradyoloji Sistemi

Türkiye’de Sağlık Potansiyeli

Sağlığın Geleceği ; Sağlık Turizmi

Türkiye’de Sağlık Potansiyeli

Sağlığın Geleceği; Şehir Hastaneleri

Mersin Şehir Hastanesi

Türkiye’de Sağlık Potansiyeli

Sağlığın Geleceği; Şehir Hastaneleri

TÜRKİYE’NİN SAĞLIK KRİTERİ DÜNYAYA ÖRNEK OLDU

Kayseri Şehir Hastanesi

Şehir hastanelerinin başarısı Afrika ve Türkiye Cumhuriyetleri’den sonra Avrupa’nın da ilgisini çekmeye başladı

SAĞLIKTA yüksek kalite ve hizmetle Türkiye’nin gururu olan 4 şehir hastanesinden vatandaşlar tek kuruş ödemededen yararlanıyor. Yeni açılan Kayseri Şehir Hastanesi’nde tüm odalar ya tek ya da iki kişilik. Güleyle hizmet vermeyen personel için patrona ceza uygulanıyor. HAYRETTİN BEKTAŞ’IN HABERİ 28’DE

Fotoğraflar: Uğur YILDIRIM

Sağlık Bakanlığı Kamu Özel İşbirliği (KÖİ) Modeli ile **42.199 yatak** kapasitesine sahip toplam **32 proje** yürütüyor. Bu Projelerin Sabit Yatırım tutarının **30 Milyar TL’yi** bulacağı tahmin ediliyor.

Kaynak; Sağlık Bakanlığı

Türkiye’de Sağlık Potansiyeli

Sağlığın Geleceği; Yerli Tıbbi Cihaz

Sağlık Bakanlığı temmuzda 47 bin yerli tıbbi cihaz alacak

Sağlık Bakanlığı ilk kez MR ve Tomografi cihazlarını yerli girişimciden sağlayacak. Temmuzdaki ihaleyle 350 MR, 538 tomografi dahil 47 binden fazla cihaz alacak.

► **SAĞLIK** Bakanlığı, MR, tomografi gibi gelişmiş teknolojiye sahip tıbbi cihazların yerli üreticilerden tedariki için düğmeye bastı. Bakanlık söz konusu ileri teknolojiye sahip cihazların da aralarında bulunduğu çeşitli **mal alımları** için ihale başlattı. Sanayi İşbirliği Projesi kapsamında MR ve Tomografi cihazlarının yerli sanayi kuruluşlarından teminine ilişkin ilk ihale süreci başladı. Bu kapsamda Bakanlık aralarında 350 MR cihazı, 538 tomografi cihazı ile 3 bin 236 radyografi cihazının bulunduğu 47 binden fazla cihaz için ihale sürecini başlattı.

ÇOĞU ŞEHİR HASTANELERİNE

Söz konusu ihalenin temmuz ayında gerçekleşmesi bekleniyor. İhale sonrası alımı yapılacak cihazların büyük çoğunluğu yıl içinde faaliyete giren şehir hastanelerinin eksiklerini gidermek için kullanılacak. ► **Doruk ÇAKAR**

Maliyetler ve cari açık düşecek

► **SAĞLIK** Bakanı Demircan konuyla ilgili olarak, "Sağlıkta yerlileştirme çalışmaları kapsamında tomografi MR gibi gelişmiş tıbbi cihazlar yerli ortaklar tarafından yapılacak. Yani yerli üretim sağlanacak. Bu yolla hem teknoloji transferi yapılacak hem de Türkiye’de üretilen ürünlerin ihracatı söz konusu olabilecek Çalışmalar son aşamada kısa zamanda ihale süreçlerine geçilecek. Gelişmiş teknolojik cihazların yerli üretimine geçişle döviz tasarrufu sağlanacak. Maliyetler düşeceği için cari açık da düşecek" açıklaması yaptı.

Türkiye’nin **2017 yılında 2,1 Milyar Dolar** tutarında Tıbbi Cihaz ithalatı vardır.
(Kaynak: Bilim ve Sanayi Bakanlığı)

Türkiye’de Sağlık Potansiyeli

Sağlığın Geleceği; Yerli İlaç

13 bin metreka-
retik alan üzerine
kurulan tesis, yılda
11 milyon flakon, 9
milyon şırınga, 22
milyon kartuş ve
1 milyon liyofilize
üretim kapasitesi-
ne sahip olacak.

Milli Üretimin değeri artıyor

Biyoteknolojiye 1 milyarlık yatırım yapan Abdi İbrahim’in Başkanı **Nezih Barut** “Döviz bu kadar yüksekken milli üretimin değeri daha çok anlaşıyor” dedi

Milli molekül
için her türlü
desteğe hazırız

SAĞLIK Bakanlığı

Müsteşarı Prof. Eyüp Gümüş, milli molekül için her türlü desteğe hazırız dedi. **Sağlık Bakanlığı**, ABD’de gerçekleşecek dünya bio konvansiyonuna dev kadroyla katılacak. Türk yatırımcı ve Ar-Ge uzmanları Boston’da 4-7 Haziran’da biyoteknoloji alanında 16 binden fazla temsilciyle bir araya gelecek. Türkiye’yi de 120 katılımcı temsil edecek. **Safure CANTÜRK/ANKARA**

Eyüp Gümüş

Dün 400 milyon liralık yatırım-
la hayata geçirdiği Türkiye’nin en büyük **biyo-
teknolojik ilaç** üretim tesisi AbdiBio’nun açılışını yapan aynı zamanda 600 milyon lira-
lık yatırım bedelli Steril Enjektabl ve Onkoloji Üretim Tesisleri’nin de temelini atan yerli ilaç üreticisi Abdi İbrahim’in Yönetim Kurulu Başkanı **Nezih Barut**, şirketin hep sıkıntılı dönemlerde büyüdüğü-
nü, böyle dönemlerde yatırımı ertelenmenin ya da iptal etmenin yanlış bir karar olduğunu söyledi. “Özellikle kur bu haldeyken yerli ve milli olan üretimin değeri daha

pınar.celiknacar.com.tr

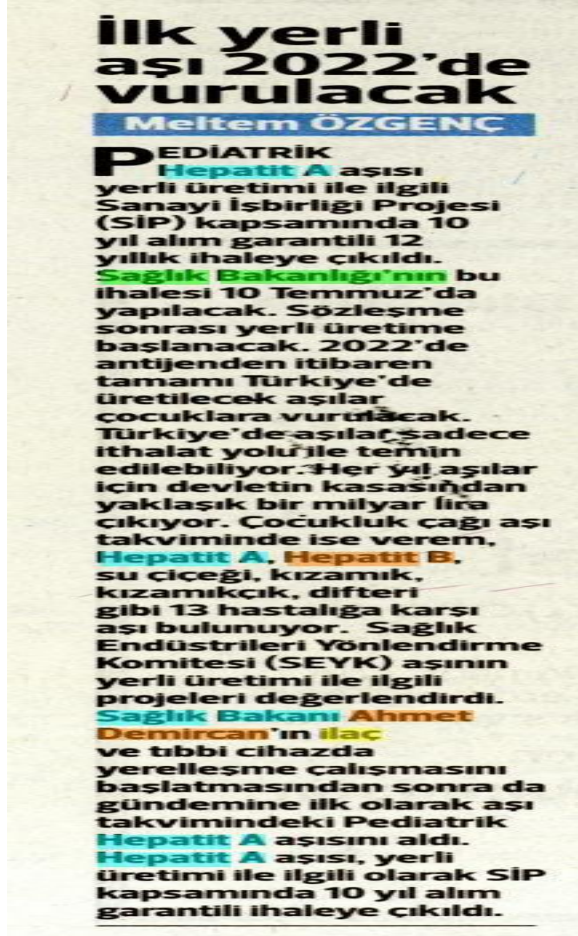
Ekonomi

çok anlaşıyor. İthal ilaç dış açığı en fazla tetikle-yen unsurların başında geli-yor. Bu alanda ne kadar yerli ve milli olursak açığa o kadar hızlı ilaç oluruz” diyen Barut, bu yatırımın hedefinde ihracat olduğunu söyledi. ABD’nin enjekte edilebilir ilaçlar üzerine yoğunlaştığını dile getiren Barut, “Biz bu tesisle ABD’ye üretim ya da ihracat yapabiliriz. Vizyonumuzda hep ihracat var” dedi. Bir yandan da bu iki tesisle biyoteknolojide nitelikli ele-manlar yetiştireceklerini dile getiren Barut, işgücü alanındaki açığı da kapatmaya yönelik çalışmalarını kaydetti.

Türkiye’nin **2017 yılı eczacılık Ürünleri ithalatı 4,5 Milyar Dolar’dır.**
(Kaynak: TÜİK)

Türkiye’de Sağlık Potansiyeli

Sağlığın Geleceği; Yerli Aşı

Yerli aşı için her şey hazır, talep bekleniyor

Milli aşı programının bir parçası olarak İdol Aşı ile 2013’te yerli yatırıma başlayan GSK, tüm hazırlıklarını tamamladı. GSK Türkiye Aşı İş Birimi Direktörü Yusuf Karagöz, “İhale yapıldığı taktirde pnömokok, HPV ve rotavirüsü aşılarını üretmeye hazırız.

Sağlık Bakanlığı 2017 yılında 845 Milyon TL tutarında aşı satın almıştır.
(Kaynak: Sağlık Bakanlığı)

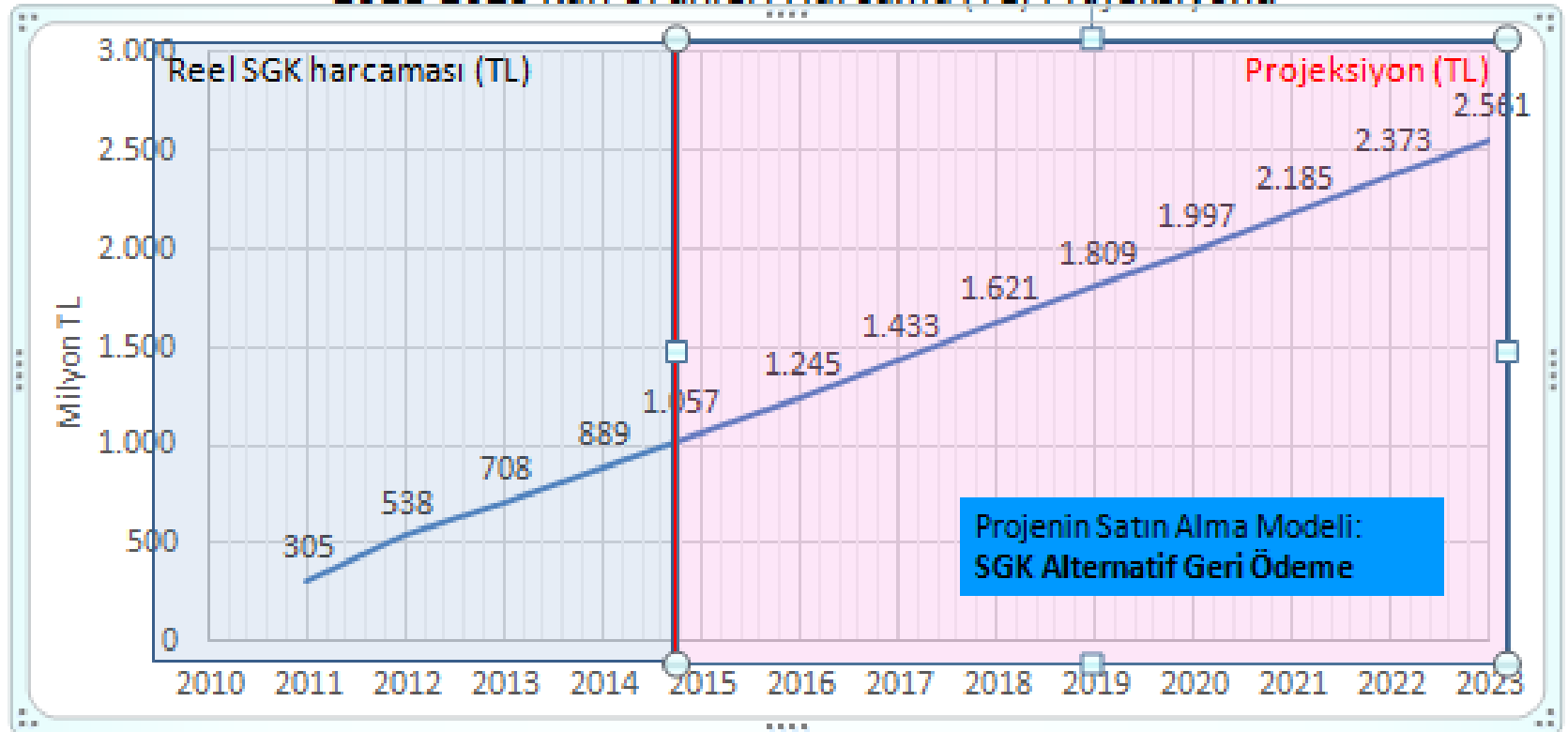
Türkiye’de Sağlık Potansiyeli

Sağlığın Geleceği; Yerli Plazma (Kan Ürünleri)

Yerli Plazmadan Kan Ürünleri Üretimi Projesi

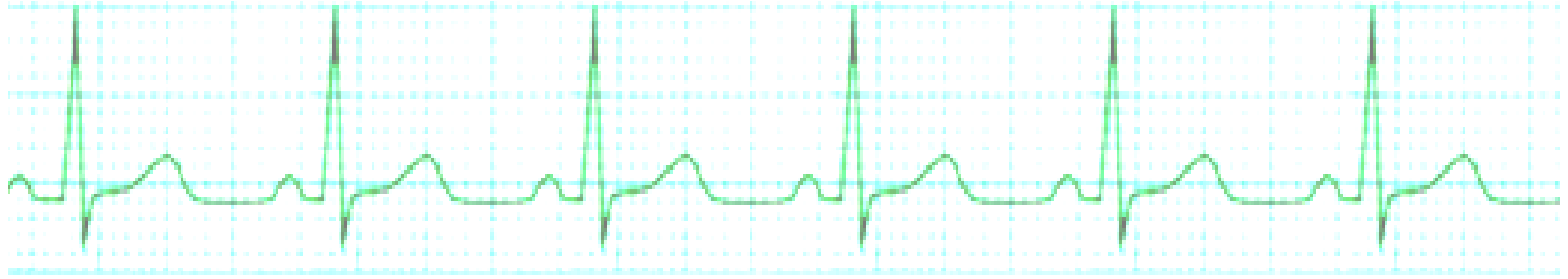

2011-2023 Kan Ürünleri Harcama (TL) Projeksiyonu

2016-2023 yılları arasında beklenen toplam maliyet **15.2 Milyar TL**

*SGK verileri

İlginize Teşekkür Ederim.

